

خوشنویسی و طراحی حروف چاپی در اروپا

نوشته روزه دروئه

همه نوع حروف چاپی، حتی جدیدترین آنها که با کامپیوتر طراحی شده‌اند، بر اساس شکل‌هایی از خط دستوری پدید آمده‌اند. این نوع رابطه بین حروف دستوری و حروف چاپی، در تاریخ طراحی حروف چاپی در اروپا شایان توجه خاصی است. فنی‌ها و یونانیها، مختزان قدیمی‌ترین اشکال الفبا که خطوط اروپایی از آن مشتق شده است، مردمی دریانورد و مستعمره‌نشین بودند و نیاز داشتند تا پیامهای خود را به شکل‌دقيق و خوانا به دورترین نقاط برسانند. بنابراین اولویت‌های خط غربی سرعت نگارش و سادگی طرح بود.

اختراع الفبا به شیوه آنگاری (به جای سیستمهای انگلیش‌نگاری) که در آن برای ضبط صدای زبان فقط از بیست تا سی نشانه استفاده می‌شود گام مهمی در سیر انتزاعی شدن شکل الفبا بود و در این راه یونانیها با اصلاح و توسعه الفبای فنی‌ نقش عمده‌ای ایفا کردند. الفبای که پیدا وردند پایه حروف لاتینی است که امروزه در بسیاری از نقاط دنیا به کار می‌رود.

در قرن چهارم قبل از میلاد، که دوران طلایی تفکر هیلنی است، دیگر خط یونانی شکل‌های مریع حروف بزرگ (کاپیتال) امروزی را پدید آورده بود. طی دوران کلاسیک یونان و روم، شیوه نگارش متوازن و هماهنگی پیدا شد که به خط [سنگبسته‌ای] معروف شده است و شیوه به خط روی بنایهای یادبود و مناسب کیهه‌هاست. این خط با شیارهای محکم و اجزایی بسیار واضح در مقابل تایش خورشید و سایم‌هایی که ایجاد می‌کند بر جستگی خاصی می‌باید و علاوه بر زیبایی و توانی که در آن هست بیان کننده اقتدار امپراطوری نیز می‌باشد. حروف کاپیتال در خط لاتین را می‌توان پایه نکامل بعدی خطوط غربی و طراحی حروف چاپی دانست.

خط سیریلی که توسط مسیحیان آرتدکس برای نگارش زبانهای اسلام، به خصوص روسیه، انتخاب شد و مورد استفاده قرار گرفت تقلیدی بود از این شیوه نگارش نوشته‌های بنایهای یادبود، هنگامی که از خط سیریلی به شکلی منظم و همه جانبه به صورت الفبای آوانگاشتی استفاده شد به تدریج در کشورهای اسلام‌گاهی خط لاتین را گرفت. اختراع خط سیریلی، که از نوعی خط کتابی یونانی اخذ شده، به دو مبلغ مسیحی یونانی به نامهای سیریل و متودیوس که در قرن نهم می‌زیستند نسبت داده شده است و کنستانتنی هفتم امپراطور بیزانس آن را به شکل استاندار در آورد.

پس از quadrata یا کاپیتالهای مریع که پایه تمام خطوط لاتین است و rustic capitals [حروف کاپیتال روسی] که شکل اولیه خط خمیده و منحنی است، نگارش به سوی خط گرد شده و قوسی uncial [یک اینجی] تکامل یافت. در قرن نهم شارلمانی [پادشاه فرانسه] شکل حروف کوچکی را که امروز به Carolingian minuscule [شارلمانی] کوچک موسوم است، در امپراطوری رُم مقدس رواج داد، که در آن بیشتر ویژگیهای حروف کوچک الفبای لاتین مشاهده می‌شود. قبول رسمی این خط خمیده استفاده از حروف کاپیتال را منسوخ نکرد، ولی شیوه نگارش این خط در اغلب کشورهای اروپایی در قرن نهم شیوه غالب بود و الگویی برای ابداعات بعدی در خطاطی شد که تا قرن پانزدهم که سرآغاز عصر چاپ در اروپا است ادامه یافت.

با آغاز پایه گذاری دانشگاهها در اروپا در قرن دوازدهم، پوست دیاغی شده که از آن برای نوشتن استفاده می‌شد کمیاب شد. خط جدیدی به نام «حروف سیاه» یا گوتیک به وجود آمد که مانند طاقهای شیوه معماری گوتیک باریک و بلند و زاویه‌دار بود، و پاسخگوی مشکل روز هم شد زیرا جای کمتری را اشغال می‌کرد. از دیدن این خط چنین به نظر می‌رسید که اندیشه در لا بلای یک شبکه به هم فشرده جاری است. پیدایش این خط باعث پدید آمدن دو خط اساسی دیگر شد: اولی Textura با حالت خشک و خطوط عمودی که بیشتر برای متون مذهبی به کار می‌رفت، و دومی Rotunda که انعطاف پیشتری داشت.

سنگبسته به خط هیروگلیف
حتی از شهر باستانی
گرگیش در ساحل علیای
رود فرات (قرن ۱۰ تا ۸ ق.م.)

بالا، سنگبسته به خط فنیکی پیرگور آهیرام
پادشاه پرپلوس (قرن ۱۰ ق.م.). اصل و
نسب الفباء غربی را می‌توان در الفباء
فنیکی‌ها بستان جستجو کرد

پایین، حروفی از یونانی امروز (چپ) و
خط سیریلی (راست). سیریلی، اللبی زبان
روسی و سایر زبانهای رایج در اتحاد
جمهوری شوروی است و می‌جنین سیریل
زبانهای صربی و بلغاری مورده استفاده قرار
می‌گیرد؛ این خط از خط یونانی القیاس
شده است، احتمالاً در حدود قرن ۹ میلادی به
دست دو برادر یونانی که «رسولان
اسلاوه» خوانده می‌شوند: قبیس سیریل
(که خط به اسما او معروف شده است)
و قبیس متودیوس، الفباء سیریلی بعدهای
صورت حروف چاپی نیز در آمد و در اوایل
قرن ۱۸ به فرمان بطریک بیرون شد.

АВГ
АБВ
αβγ
αβν

A

کاپیتال مربع رومی، Quadrata

λλ

رومنی خمیدہ، کاپیتال Rustic

λΑΔ

Uncial، کاپیتال قوسی (از فرن ۳ م.).

ada

(.م ٩ تا ٨) Carolingian minuscule

Q̄qaaA

(قرن ۱۲ تا ۱۵ م.) Gothic

تحویل از **Texturs** (چپ) به **Rotunda** (راست)
اصحای شده باشد، آغاز صفحات (قلم ۱۵ تا ۱۶ م.).

a

Aa a

(S) E (A) S (D) 2010-11 Humanist

Aa

خط خصیه تحریری (Chancery-16th century)

a

خط کتابی، منحنی (قلم ۱۷ تا ۱۸ م.).

جان در آغاز به عنوان شیوه‌ای برای تکثیر مکانیکی نسخه خطی سلطی می‌شد. بسیاری از جایی‌های اولیه راه خوشنویسی به سوی طراحی حروف کنستیدند، و آثار بسیاری از طراحان حروف بعدی نیز تحت تأثیر سبکهای خطاطی است. در سمت چپ، نمونه‌هایی از خطوطی غربی، از دوران رومیها تا قرن ۱۸:

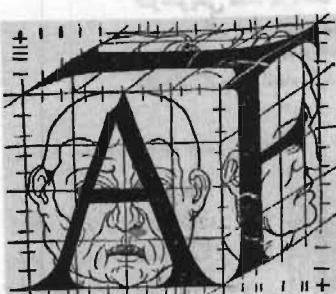
در قرن پانزدهم طبقه باسوساد فرانسه خط تیز و زاویه دار گوتیک را پذیرفت و آن را Bastarda یا bâtarde نامید. اختلاف عینیک ذره بینی خواندن مطالب ریز را ممکن ساخت و توشتها را رو به کوچک شدن نهادند. در پایان قرن شانزدهم آلمانها حروف کایپرال را نیز وارد خط گوتیک کردند و در قالبهای چوبی قلمکار به کار برداشتند. تا قبل از آن جای این «حروف آغازین» را در اول فصل یاد را بالای صفحه به اندازه دو تا سه سطر خالی گذاشتند تا بعد از مسلسل تذهیب کار شود.

آلمانها برای حکاکی روی فلز خط گوشدار و نوک تیزی طراحی کردند که جزئیات تکنیکه زیادی داشت و نام آن Fraktur [شکستگی]، به همین معناست. نقاش و هنرمند حکاکی مشهور، آبرو شست دورر تصویر می کرد شکل حروف می تواند تابع قوانین ریاضی باشد و در این جهت کوشید تا نظام ساختاری منضبطی در خط گوتیک وارد کند. این نالانش قابل ستایش باعث ایجاد ظاهری بسیار متوازن در تک تک حروف این خط گردیده است.

در حدود سال ۱۴۲۰ میلادی یک چاپچی آلمانی به نام یوهانس گُنس فلاش معروف به گوتیرگ اهل ماینتس، گامی بسیار مهم در جهت گردآوردن کلیله کارهای پراکنده مربوط به چاپ و سازمان یغشیدن به آنها برداشت که در آن زمان هیارت بودند از: تراش دادن سببه نشان برای هر حرف، ساختن قالب و ریخته‌گری حروف و حروف‌چینی و استفاده از دستگاه پرس دستی برای چاپ. هر چاپ بعد از این دستاورده به سرعت در همه جا گشترش یافت. انعیل معروف ۴۲ سطری گوتیرگ (نگاه کید به پشت جلد مجله) که اولین ارungan مهم چاپ در دنیای غرب است با حروف گوتیک چاپ شد. بعدها گوتیرگ تنوّع قلمهای حروف کارگاهش را به نزدیک ۳۰۰ نوع رسانید تا بتواند انواع خطهای رادر حد امکان با نهادت دقت، حمل، ک

علمای هومانیست قرن پانزدهم در ایتالیا هیپوکرت خط گوتیک را پذیرفته، پترارک معتقد بود که این خط از دور تار و محو به نظر می آید و از نزدیک به چشم فشار وارد می شد. انگار که برای کار دیگری به جز خواندن طراحی شده باشد. از این رو رنسانس ایتالیا برای الام گرفتن در این زمینه به رم باستان چشم دوخت و خوشنویسان شیوه کتبیه بندهای یادبود قدیمی را احیاء کردند و در ترجیمه به خلوص و سادگی ووضوحی بازگشتند که تا امروز هم از خصوصیات حروف چاپی باقی مانده است. غرب که از هژمندان خود تأثیر می پذیرفت، روایی «تناسب آسمانی» را دنبال می کرد و باور عمومی بر این بود که روابط ریاضی کلید رسیدن به زیبایی است. لتو ناردو داوینچی برای یافتن این نسبتها اندازه های بدن انسان را مطالعه می کرد، آلبشت دور نیز هینطنور، طراح حروف چاپی فرانسوی ژوفروا توری که ترکیب حروف را بر اساس تناسبات بدن انسان بررسی می کرد رساله ای درباره طراحی حروف به نام Champfleury در سال ۱۵۲۹ منتشر ساخت. دو بعد از هم، که باعث شد راه نظر گاه جدید نمایندگان آن را در ایتالیا

شهر مایننس در سال ۱۴۶۲ بود که بسیاری از همکاران گوتبرگ را وادار به فرار کرد. آنها اسرار چاپ را خود به چند کشور اروپایی بردند. در حدود سال ۱۴۷۰ یکی از آنها حکاکی فرانسوی به نام نیکولا ڈانسون بود که در شهر وینیز اقامت گزید و با الهام از خطوط هومانیستها حروف جدیدی طراحی کرد که دارای لبه‌ها یا دنبالجهه‌های باریکی به شکل گوه بود. این سبک زیبا و خالص حروف به roman [رومی] شهرت یافت و در زمانهای بعد به همه حروفی که حالت ایستاده و قائم دارند اطلاق شد. از جمله همکاران بازمانده از کارگاه ڈانسون در آن شهر نامدار، داشمندی به نام آلدوس مانوتسیوس بود که نقش بزرگی در صحنۀ طبع و نشر اروپا بازی کرد. کسی که به عنوان طراح حروف برای مانوتسیوس کار می کرد شخصی بود به نام فرانچسکو گریپو اهل بولونیا؛ وی نخستین حروف مایل را تراش داد که در آن زمان به Aldine معروف شد و امروز به آن حروف ایتالیک می گویند. این خط بر اساس نوعی خط غیررسمی خمیده که منشی‌های دربار

نقش حروف از رساله Champfleury درباره طراحی حروف (۱۵۲۹ م.) نوشتۀ چابقی فرانسوی ژوفریا توری، که بعداً چابقی باشی دربار فرانسوی اول شد.

حروف کاپیتال تریپنی (راست از کتاب Bible Historiale (هدود ۱۴۸۰م) منسوب به کاتین یهنا میر بهار) کوچکتر (بطروس اکول) یکی از اویلین تصاویر اروپایی است که شخصی را با عنینک نشان می‌دهد. اختراج عنینک امکان کوچک شدن حروف نوشتمها را فراهم ساخت.

اولین حروف ایتالیک در حدود سال ۱۵۰۰ میلادی به وسیله فرانچسکو گریفی، برای الدوس ماتوتیپوس، ناشر هومانیست و نیزی، ساخته شد. طرح این الفبای اساس خط تحریری منتشران در باری پایه بود. سمت راست، حروف ایتالیک جدید Garamond را مشاهده می کنید که به نام طراحش کلود گرمون (حدود ۱۴۸۰ تا ۱۵۶۱) معروف است و او از آثار منتشر شده الدوس ماتوتیپوس الهام گرفته بود.

نمونه‌ای از حروف ساخت چاپی فرانسوی نیکولا زانن (۱۴۲۰-۱۴۸۰) که به حروف «رومی» شهرت یافته و اعتقد عومنی براین است که اولین حروفی هستند که بر اساس معیارهای طراحی گرافیک ساخته شده‌اند و نه الگوهای نسخه‌های خطی، سمت راست، نمونه متنی که با حروف رومی ژانش پیشنهاد شده است.

برای سرعت بخشیدن به کارشان ابداع کرده بودند طراحی شده بود. قرن شانزدهم دوران طلای خوشنویسی در اروپا بود و خوشنویسان بزرگی به عرصه رسیدند مثل لودویکو دل آریگی، اوگوادا کارپی، چوانی آنتونیو تالی یونته، وبالاتینو در ایتالیا، زان بوش در فرانسه، و راجر آستکم در انگلستان. به موازات پیشرفت در زمینه فن حکاکی روی مس، نوعی خط خمیده پیدا شد که قسمتهای پایانی حروف به خطوط ظریف قلاب مانندی ختم می‌شد و بهترین نمونه آن رادر کارهای لوکاس ماڑوت و لوئی پاربور می‌توان دید.

در فرانسه، که توسعه چاپ تحت تأثیر کارهای زوفرو اتوری بود، خانواده مشهور اترین نیز وجود داشت. یکی از اعضای این خانواده به نام روبرانتی پن چاپچی باشی مخصوص پادشاه فرانسوی اول بود. او کلود گرمون را به فرمان پادشاه به کار طراحی و تراش دادن حروفی خاص نشر متون کلاسیک یونان گماشت. قلم معروف Roi Greco du [یونانی سلطنتی] که نتیجه این سفارش بود خطی بی پیرایه و شکل از اب درآمد. گرمون بانی اولین حروف ریزی تجارتی بود و حروف رومی و ایتالیک نیز طراحی کرد که نام خودش بر آنها مانده است و این قلمها تأثیر عمیقی بر طراحی حروف چاپی در اروپا تا پایان قرن شانزدهم بر جای گذاشت.

در این نهضت عظیم هومانیستی، کرسنگ پلانتن (نگاه کنید به صفحه ۱۴۰) که صحافی فرانسوی بود و شهر و ندی آنرور را پذیرفته بود نقش رابط با هلندر ایدا کرد، که در آنجا خاندان معروف الزویر که همه اعضاً آن در کار طبع و نشر بودند میدانداری می‌کردند و این نقش را همچنان تا اوایل قرن هجدهم ایفا کردند. نام الزویر نیز بر یکی از انواع حروف لهدار باقی مانده است.

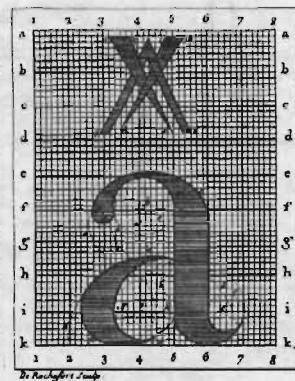
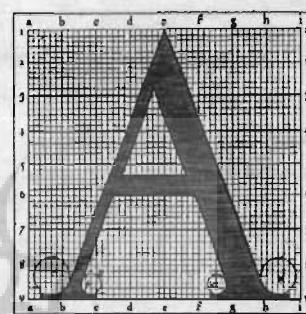
در سال ۱۶۹۲ در ایام سلطنت لوی چهاردهم دوران کلاسیسم، آبه نیکولا روزن عضو آکادمی علوم فرانسه وظیفه یافت حروف چاپی جدیدی پیدی بیاورد. طرح اورا شخصی به اسم فیلیپ گرازان را ایجاد کرد و نام این حروف Romain du Roi [رومی سلطنتی] گذاشتند و انحصار آن اختیار چاپخانه دربار قرار گرفت. از این حروف باشکوه ولی از نظر احساس زیبایی سرد برای اولین بار در سال ۱۷۰۲ استفاده شد.

قرن هیجدهم عصر طلای خوشنویسی تراش داد که تا امروز مورد استفاده است. Caslon که حروف فریزی داشت، قلم بسیار خوانانه‌ای در باتیمور نسخه‌های رسمی اعلامیه استقلال نام همان حروفی است که چاپخانه‌ای در باتیمور نسخه‌های رسمی اعلامیه استقلال آمریکا را با آن چاپ و منتشر ساخت. یک چاپچی دیگر انگلیسی به نام جان سیکر ویل که معلم خوشنویسی بود حروف بسیار زیبا و متوازنی طراحی کرد که در فن طراحی حروف چاپی تحول مهمی ایجاد نمود و هنوز هم مورد استفاده است.

در فرانسه در قرن هیجدهم، لویی - رُنُلوس که حکاک در باری پادشاه لویی شانزدهم بود، روح خردگاری عصر روشنگری و اصحاب دایره المعارف را وارد تجربیات طراحی حروف کرد، و در این حال پیر سیمون فورنیه و فرانسوا آمیرواز دیو سیستم اندازه گیری پُنط را برای طراحی حروف ابداع کردند. هم پسر دیدو، فیرمن هم جانیاتستا بودونی اهل پارما در ایتالیا تحت تأثیر کار سیکر ویل، روحی طراحی کردند با ظاهر بسیار ساده ولی جدی که خطهای باضخامت متفاوت، نازک و کلفت، در آنها در کارهای به کار رفته است.

طراحی حروف قرن نوزدهم در بسیاری از کشورها تحت تأثیر کار این دو تن است. پیدایش لیتوگرافی، چاپ سنگی، در سال ۱۷۹۶ به وسیله یک نمایشنامه نویس به نام الویس زنه فلدر (نگاه کنید به صفحه ۷)، مشوق چاپ با حروفی شد که به اشکال

is: epistolas mādatō
as destinavit. Ita nū
s munitur: cōmeatu
l tuitiōne accedunt.
is: arbitratu omnia
ceteri: instigat Bal
ratiū dignam aggre
it Demetrius. Quo

این طرحها حروف کایپیال و کوجک هرا نشان می‌دهد از قلمی به نام «رومی سلطنتی» که به سفارش لویی چهاردهم در سال ۱۶۹۲ برای استفاده اختصاصی چاپخانه در بار تهیه شده بود. این طرحها به وسیله نیکولا روزن عضو رهبری کننده کمیته مستول اجرای سفارش، کنیده شده و قسمی از طرح‌چاپی است که برای راهنمایی تراش کار حروف، فیلیپ گرازان تهیه شد. این کمیته در کارخانه از اصول خوشنویسی دست برداشت و طراحی هر حرف صرفاً بر اساس فرمولهای ریاضی یا استفاده از جدول پذیرهای تقسیم شده به خانه‌های کوجک انجام گرفت.

صفحه‌ای از کتاب «کلیات جفری چاپی» [فاغر انگلیس] (۱۸۹۶) که به عنین دستواره گلسلکات برس، مؤسسه طبع و نشر ویلیام موریس است. موریس که دید انتقاد آمیزی نسبت به کیفیت چاپ کتابهای ماضی داشت به ماضین چاپ دستی، کاغذ دست ساز و مرکب و حروف اختصاصی روى اورد، این کتاب در دورانگ مشکی و قمز چاپ شده و حاوی ۸۷ حکاکی چوبی از نشانش و طراح مشهور انگلیسی سر ادوارد پرن - چونز است همراه با حاشیه‌ها و حروف تزیینی آغازین و نقش و نگاره‌ای دیگری که خود ویلیام موریس طرح کرده است.

دو تنومنه حروف طراحی شده در قرن هجدهم در اروپا: Baskerville رومی (راست، دور) و Didot رومی (راست، نزدیک)، جان سیکرول (۱۷۵۵-۱۷۰۶) با خلق حروفی که نام خودش بر آن ماند سهم مهمی در راه رشد و توسعه چاپ نفیس در انگلستان دارد. گام مهم دیگری که در راه پیشرفت طراحی گرافیک حروف بردگانه شد در فرانسه به وسیله فیرمن دینو (۱۸۳۶-۱۷۵۲) بود، حروف طراحی شده او تفارت قابل سلاحظه‌ای داشت با خطوط روان و میکال طراحان قبلی که تحت تأثیر حرکات طبیعی قلم و مرکب بودند.

ABC ABC

abc abc

BOUGIES

حروف Bifur که به وسیله هترمند فرانسوی آلف مورون کاساندر در سال ۱۹۳۷ طراحی شد و توسط شرکت حروف‌فریزی دیبرون و بنیه تراش بافت.

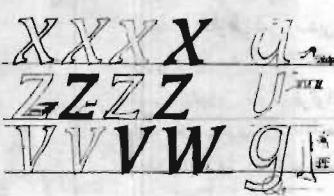

بالا، [هارتو]، یک جاپ عکس محصول ۱۹۸۱، اثر آپرتاس گورسکاس (متولد ۱۹۳۵) فارغ‌التحصیل انسیتری هنر جمهوری سوسیالیستی لیتوانی.

تصویر بزرگ شده حرف W که برای استفاده در کامپیوتر به صورت «رقمی» درآمده است. وقتی این حرف کوچک شود و به اندازه کاربردی خود در آید، «دنده‌های» به این شدت محسوس نخواهد بود.

(جب، بانین) حروف Arin رومی قلم جدیدی است برای کامپیوتر که توسط طراح فرانسوی فرانک ژالو آمده شده است. این طرح که برندۀ مسابقه بین‌المللی طراحی گرافیک حروف در سال ۱۹۸۷ گردید، برای کسب الهام، به جای استفاده از قالبهای سریع شکل اولین حروف رقمی کامپیوتری، به سرجنشه‌های خوشنویسی باز می‌گردد. باین اندیهای برای حفظ ایتالیک همین قلم.

خوشنویسی نزدیکترند و دارای قوسها و انحنای‌های ظریف‌می باشند. از سال ۱۸۳۰ به بعد نوعی طراحی پُرترنگر و پویا به عرصه آمد که نتیجه بیشتر فتهای علمی و فنی و توسعه صنعت و تجارت بود؛ این موضوع را می‌توان در کار حروف ریزه‌ای چون آنکساندر دیرینی و توفیل بودوار مشاهده کرد. حروف Egyptian [مصری] با سایه‌های سنگین و درشت و حروف Fat Face [طرح چاق] که هنوز در عنایین روزنامه و اعلانهای تبلیغاتی از آن زیاد استفاده می‌شود حروف باب طبع آن زمان بوده‌اند.

ویلیام موریس شاعر و نویسنده، که سهم مهمی در ایجاد هنرهای تزیینی انگلیس در اواخر قرن نوزدهم دارد، رهبر جنبش و «هنرها و صنایع» بود و از سبکهای هنری قرون وسطی الهام می‌گرفت. او بینانکدار مؤسسه طمع و نشر کامپسکات پرس بود و کارهایی که در این مؤسسه چاپ شد دارای شخصیت گرافیک مستقل و خاصی است و تأثیر بسیاری بر بقیه گذاشت. در فرانسه ژرژ اوپریول و نقاش و حکاک اوزن گراسو استادان مکتب «آرنو» [هئنر نوین] بودند. هنرمندان این مکتب از طرف مؤسسه حروف ریزی ژرژینیو حمایت می‌شدند؛ پسندی بعدها به اتفاق پسرش شارل چند قلم حروف طراحی کردند که تا حدود سال ۱۹۵۶ بعنی سال ظهور حروف‌پیچی نوری، بر صحنه چاپ حکومت می‌کردند. آن را هنرمند پوستر ساز فرانسوی، آolf مورون کاساندر در سال ۱۹۳۷ طراحی کرده است و حروف فی نیویورک شرکت حروف‌فریزی دیرینی و بنیو تولید شده‌اند.

هر چند امروز همه چیز در حال کامپیوترا شدن است ولی در بین هنرمندان جوان علاقه به هنر خوشنویسی در حال احیاست، و این امر مشوق جستجو و آفرینش طرحهای جدید است. بعضی از طراحان بر جسته حروف «رقمی»، برای سیستمهای حروف‌پیچی کامپیوترا در جهان عبارتند از: در آلمان خوشنویس بزرگ هرمان تساف؛ در سویس آدریان فروتیگر؛ در فرانسه لا دیلاس ماندل، خوزه منڈوزا، آلبرت بُستون و همچنین فرانک ژو طراح جوان حروف Arin.

اکنون سپیده دم دوران جدیدی از طراحی گرافیک حروف فرا رسیده است. حروف نگاری دیگر نه با قطعات سرب که با پرتوهای نور انجام می‌گیرد، دقت سیستمهای حروف‌پیچی نوری امروز آنقدر بالا رفته است که می‌شود حروف را به مراتب شفاقت و تیزتر از همیشه ثبت کرد و نیز تنوع حروف موجود و امکان خلاقیت در استفاده از آنها به طرز شکفت‌آوری بالا رفته است. به زودی دقت و حساسیت این دستگاهها چنان زیاد خواهد شد که با عالی ترین خط دستتووشته قابل قیاس خواهد بود و امکان کنترل و نظارت بر کار طراحی حروف برای طراحان گرافیک بسیار زیادتر از پیش خواهد شد. ولی برای پاسداری از مجموعه این میراث غنی صنعتگرانه نباید بگذاریم استفاده از حروف سریع به کلی منسخ شود.

ABC ABC

abc abc

روزه درونه (Roger Druet) طراح گرافیک حروف و خوشنویس بر جسته فرانسوی است، استاد رشته طراحی گرافیک و تاریخ خط در مدرسه عالی هنرهای کار بُردو باریس است. او مؤلف رسالات متعددی در زمینه هنر نوشنی در زمان باستان و دوران حاضر است از جمله «تمدن مکتوب» (۱۹۷۷).